

Συλλογή της Νομολογίας

ΔΙΑΤΑΞΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (έκτο τμήμα)

της 21ης Φεβρουαρίου 2013 *

«Άρθρο 99 του Κανονισμού Διαδικασίας — Οδηγία 2003/88/ΕΚ — Οργάνωση του χρόνου εργασίας — Δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών — Ετήσια άδεια καθορισθείσα από την επιχείρηση συμπίπτουσα χρονικώς με αναρρωτική άδεια — Δικαίωμα λήψεως της ετήσιας άδειας σε άλλη χρονική περίοδο — Χρηματική αποζημίωση για την ετήσια άδεια μετ' αποδοχών της οποίας δεν έγινε χρήση»

Στην υπόθεση C-194/12,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, που υπέβαλε το Juzgado de lo Social de Benidorm (Ισπανία) με απόφαση της 22ας Φεβρουαρίου 2012, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 26 Απριλίου 2012, στο πλαίσιο της δίκης

Concepción Maestre García

κατά

Centros Comerciales Carrefour SA,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (έκτο τμήμα),

συγκείμενο από τους M. Berger, πρόεδρο τμήματος, E. Levits (εισηγητή) και J.-J. Kasel, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: Y. Bot

γραμματέας: A. Calot Escobar

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη, σύμφωνα με το άρθρο 99 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου,

εκδίδει την ακόλουθη

Διάταξη

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 299, σ. 9).

* Γλώσσα διαδικασίας: η ισπανική.

- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ της C. Maestre García και της Centros Comerciales Carrefour SA (στο εξής: Carrefour), εργοδότη της, σχετικά με αίτηση της C. Maestre García να λάβει ετήσια άδεια εκτός της καθορισθείσας από την επιχείρηση περιόδου, κατά την οποία ευρίσκεται σε αναρρωτική άδεια, ή, επικουρικώς, να λάβει χρηματική αποζημίωση για την άδεια αυτή της οποίας δεν έγινε χρήση.

Το νομικό πλαίσιο

Η κανονιστική ρύθμιση της Ένωσης

- 3 Το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88, το οποίο φέρει τον τίτλο «Ετήσια άδεια», έχει ως εξής:
- «1. Τα κράτη μέλη θεσπίζουν τα αναγκαία μέτρα ώστε να παρέχεται σε όλους τους εργαζομένους ετήσια άδεια μετ' αποδοχών διάρκειας τουλάχιστον τεσσάρων εβδομάδων, σύμφωνα με τους όρους που προβλέπουν οι εθνικές νομοθεσίες ή/και πρακτικές για την απόκτηση του σχετικού δικαιώματος και τη χορήγηση της άδειας.
2. Η ελάχιστη περίοδος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μπορεί να αντικαθίσταται από χρηματική αποζημίωση μόνον σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσης.»
- 4 Το άρθρο 17 της οδηγίας 2003/88 προβλέπει ότι τα κράτη μέλη μπορούν να παρεκκλίνουν από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας αυτής. Δεν επιτρέπεται παρέκκλιση από το άρθρο 7 της εν λόγω οδηγίας.

Η εθνική νομοθεσία

- 5 Το νομοθετικό βασιλικό διάταγμα 1/1995, για την εφαρμογή του αναθεωρημένου κειμένου του νόμου περί του θεσμικού πλαισίου των εργαζομένων (Real Decreto Legislativo 1/1995, por el que se aprueba el texto refundido de la Ley del Estatuto de los Trabajadores), της 24ης Μαρτίου 1995 (BOE αριθ. 75, της 29ης Μαρτίου 1995, σ. 9654), ως ίσχυε κατά τον χρόνο επελεύσεως των πραγματικών περιστατικών (στο εξής: νόμος), διέπει, μεταξύ άλλων, τα ζητήματα που άπτονται της ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών και της προσωρινής ανικανότητας προς εργασία.
- 6 Το άρθρο 38 του νόμου ορίζει:
- «1. Η περίοδος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών, η οποία δεν μπορεί να αντικαθίσταται από χρηματική αποζημίωση, συμφωνείται με συλλογική ή ατομική σύμβαση. Η διάρκεια της άδειας αυτής δεν μπορεί σε καμιά περίπτωση να είναι μικρότερη των τριάντα ημερολογιακών ημερών.
2. Η περίοδος ή οι περίοδοι της άδειας καθορίζονται κατόπιν κοινής συμφωνίας μεταξύ του εργοδότη και του εργαζομένου, σύμφωνα με όσα προβλέπουν, ενδεχομένως, οι συλλογικές συμβάσεις σχετικά με τον ετήσιο προγραμματισμό των αδειών.
- Σε περίπτωση διαφωνίας μεταξύ των μερών, η ημερομηνία λήψεως της άδειας καθορίζεται από το αρμόδιο δικαστήριο, η απόφαση του οποίου δεν προσβάλλεται. Η διαδικασία είναι συνοπτική και η υπόθεση εκδικάζεται κατά προτεραιότητα.
3. Σε κάθε επιχείρηση καθορίζεται το πρόγραμμα αδειών. Ο εργαζόμενος πρέπει να γνωρίζει τις ημερομηνίες που του αντιστοιχούν τουλάχιστον δύο μήνες πριν από την έναρξη της άδειας.

Οσάκις η περίοδος άδειας, όπως καθορίζεται στο πρόγραμμα αδειών της επιχείρησης στο οποίο αναφέρεται η προηγούμενη παράγραφος, συμπίπτει χρονικά με προσωρινή ανικανότητα [προς εργασία] λόγω εγκυμοσύνης, τοκετού ή θηλασμού ή με την περίοδο αναστολής της συμβάσεως εργασίας την οποία προβλέπει το άρθρο 48, παράγραφος 4, του παρόντος νόμου, ο εργαζόμενος δικαιούται να λάβει την άδειά του σε χρόνο διαφορετικό από αυτόν της προσωρινής ανικανότητας ή της άδειας που δικαιούται κατ' εφαρμογή της διατάξεως αυτής, μετά το τέλος της περιόδου αναστολής, ακόμη και αν έχει παρέλθει το ημερολογιακό έτος στο οποίο αντιστοιχεί η άδεια αυτή.»

- 7 Το άρθρο 48, παράγραφος 4, του νόμου διέπει τις περιπτώσεις αναστολής της συμβάσεως εργασίας λόγω τοκετού, θανάτου της μητέρας κατά τον τοκετό, πρόωρου τοκετού, νοσηλείας του νεογέννητου, υιοθεσίας ή τοποθετήσεως τέκνου σε ανάδοχη οικογένεια.
- 8 Το άρθρο 37, τελευταία παράγραφος, της συλλογικής συμβάσεως των πολυκαταστημάτων του 2009-2010 περιλαμβάνει διάταξη ανάλογη προς την τελευταία παράγραφο του άρθρου 38 του νόμου.

Η διαφορά της κύριας δίκης και το προδικαστικό ερώτημα

- 9 Η C. Maestre García, εργαζόμενη ως ταμίας στην Carrefour, τελούσε σε αναρρωτική άδεια από τις 4 Νοεμβρίου 2010 έως τις 20 Ιουνίου 2011. Κατά τη διάρκεια της περιόδου αυτής, καθορίστηκε ο ετήσιος προγραμματισμός των αδειών για το 2011. Στην προσφεύγουσα χορηγήθηκε μία περίοδος άδειας 10 ημερών τον χειμώνα και μία άλλη 21 ημερών το καλοκαίρι.
- 10 Οι περίοδοι άδειας που της εγκρίθηκαν κάλυπταν την περίοδο της αναρρωτικής της άδειας. Κατά συνέπεια, η C. Maestre García ζήτησε από τον εργοδότη της να ορίσει τις περιόδους αυτές σε ημερομηνίες μεταγενέστερες της αναρρωτικής της άδειας. Η αίτηση αυτή έγινε δεκτή μόνο για τη χειμερινή περίοδο καθόσον, ως προς τη θερινή περίοδο, προβλήθηκε ότι υπήρχε πρόβλημα οργανώσεως και ανθρώπινου δυναμικού.
- 11 Προκειμένου να αναγνωριστεί το δικαίωμά της ετήσιας άδειας για το 2011, η C. Maestre García άσκησε προσφυγή ζητώντας να υποχρεωθεί η Carrefour να της χορηγήσει τη θερινή περίοδο άδειας 21 ημερών την οποία δεν μπόρεσε να λάβει και, επικουρικώς, να της καταβάλει αποζημίωση.
- 12 Το Juzgado de lo Social de Benidorm, έχοντας αμφιβολίες, από απόψεως του δικαίου της Ένωσης, για την επίλυση της ενώπιόν του εκκρεμούς διαφοράς όταν οι περίοδοι της ετήσιας άδειας συμπίπτουν με περίοδο αναρρωτικής άδειας, αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
 - «1) Αντιβαίνει στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 [...] ερμηνεία της εθνικής ρυθμίσεως υπό την έννοια ότι δεν δύναται να διακοπεί η περίοδος [ετήσιας] άδειας ώστε να ληφθεί μεταγενέστερα η πλήρης –ή η υπόλοιπη– [ετήσια] άδεια, αν οι συνέπειες της προσωρινής ανικανότητας προς εργασία επήλθαν πριν από την περίοδο άδειας και υπήρχαν υπηρεσιακοί και οργανωτικοί λόγοι οι οποίοι παρεμπόδισαν τη λήψη άδειας σε άλλη μεταγενέστερη περίοδο;
 - 2) Αντιβαίνει στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 [...] ερμηνεία της εθνικής ρυθμίσεως υπό την έννοια ότι παρέχει τη δυνατότητα στην επιχείρηση να καθορίζει μονομερώς περίοδο άδειας συμπίπτουσα με περίοδο προσωρινής ανικανότητας προς εργασία, αν ο εργαζόμενος δεν δήλωσε προηγουμένως ότι προτιμά να λάβει άδεια σε άλλη χρονική περίοδο και υφίσταται συμφωνία μεταξύ των εκπροσώπων των εργαζομένων στην επιχείρηση και της επιχείρησης, η οποία το επιτρέπει;

- 3) Αντιβαίνει στο άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 [...] ερμηνεία της εθνικής ρυθμίσεως υπό την έννοια ότι παρέχει τη δυνατότητα οικονομικής αντισταθμίσεως της μη ληφθείσας άδειας λόγω προσωρινής ανικανότητας προς εργασία εάν υφίστανται υπηρεσιακοί ή οργανωτικοί λόγοι οι οποίοι παρεμποδίζουν στην πράξη τον εργαζόμενο να λάβει την [ετήσια] άδειά του, μολονότι δεν έχει λήξει η σύμβαση εργασίας;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 13 Δυνάμει του άρθρου 99 του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου, όταν η απάντηση στο προδικαστικό ερώτημα μπορεί να συναχθεί σαφώς από τη νομολογία, το Δικαστήριο μπορεί οποτεδήποτε, αφού ακούσει τον γενικό εισαγγελέα, να αποφανθεί με αιτιολογημένη διάταξη παραπέμπουσα στην υφιστάμενη νομολογία.
- 14 Στην υπό κρίση υπόθεση πρέπει να γίνει εφαρμογή του εν λόγω άρθρου.

Επί του πρώτου και του δεύτερου ερωτήματος

- 15 Με το πρώτο και το δεύτερο ερώτημα, τα οποία επιβάλλεται να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, στην ουσία, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό ερμηνεία εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως υπό την έννοια ότι εργαζόμενος ευρισκόμενος σε αναρρωτική άδεια κατά την περίοδο ετήσιας άδειας, η οποία είναι προκαθορισμένη στον προγραμματισμό αδειών της επιχειρήσεως όπου εργάζεται, δεν έχει το δικαίωμα, μετά το πέρας της αναρρωτικής του άδειας, να λάβει την ετήσια άδειά του σε άλλη περίοδο πλην της αρχικώς καθορισθείσας, ενδεχομένως εκτός της αντίστοιχης περιόδου αναφοράς, για υπηρεσιακούς ή οργανωτικούς λόγους της επιχειρήσεως.
- 16 Υπενθυμίζεται συναφώς ότι, πρώτον, κατά πάγια νομολογία, το δικαίωμα κάθε εργαζομένου σε ετήσια άδεια μετ' αποδοχών πρέπει να θεωρείται ως ιδιαίτερης σημασίας αρχή του κοινωνικού δικαίου της Ένωσης, από την οποία δεν χωρεί παρέκκλιση και της οποίας η εφαρμογή από τις αρμόδιες εθνικές αρχές μπορεί να γίνεται μόνον εντός των ορίων που καθορίζει ρητώς η οδηγία 93/104/EΚ του Συμβουλίου, της 23ης Νοεμβρίου 1993, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας (ΕΕ L 307, σ. 18), την οποία κωδικοποίησε η οδηγία 2003/88 (απόφαση της 22ας Νοεμβρίου 2011, C 214/10, KHS, Συλλογή 2011, σ. I-11757, σκέψη 23 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 17 Δεύτερον, σημειωτέον ότι το δικαίωμα ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών δεν αποτελεί απλώς ιδιαίτερης σημασίας αρχή του κοινωνικού δικαίου της Ένωσης, αλλά έχει και ρητώς κατοχυρωθεί βάσει του άρθρου 31, παράγραφος 2, του Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, στον οποίο το άρθρο 6, παράγραφος 1, ΣΕΕ προσδίδει την ίδια νομική ισχύ με αυτήν των Συνθηκών (αποφάσεις KHS, προπαρατεθείσα, σκέψη 37, και της 3ης Μαΐου 2012, C-337/10, Neidel, σκέψη 40).
- 18 Εξάλλου, συνομολογείται ότι ο σκοπός του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών έγκειται στο να παράσχει στον εργαζόμενο τη δυνατότητα να αναπαυθεί και να έχει χρόνο προς τέρψη και αναψυχή. Ο σκοπός αυτός διαφέρει κατά τούτο από τον σκοπό του δικαιώματος αναρρωτικής άδειας. Το τελευταίο αυτό δικαίωμα παρέχεται στον εργαζόμενο προκειμένου να αναρρώσει από ασθένεια (βλ. απόφαση της 21ης Ιουνίου 2012, C-78/11, ANGED, σκέψη 19).
- 19 Επομένως, το Δικαστήριο έκρινε ότι από τον σκοπό του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών προκύπτει, μεταξύ άλλων, ότι ο εργαζόμενος που τελεί σε αναρρωτική άδεια κατά τη διάρκεια προκαθορισμένης περιόδου ετήσιας άδειας δικαιούται, κατόπιν αιτήσεώς του και προκειμένου να μπορέσει να κάνει πραγματικά χρήση της ετήσιας άδειάς του, να λάβει την άδεια αυτή σε χρονική

περίοδο άλλη από αυτή που συμπίπτει με την περίοδο της αναρρωτικής άδειας (βλ. αποφάσεις της 10ης Σεπτεμβρίου 2009, C-277/08, Vicente Pereda, Συλλογή 2009, σ. I-8405, σκέψη 22, και ANGED, προπαρατεθείσα, σκέψη 20).

- 20 Συναφώς, πρέπει να διευκρινιστεί ότι ο εργαζόμενος έχει την ευχέρεια να υποβάλει την αίτησή του για ετήσια άδεια όχι μόνο πριν από την ημερομηνία κατά την οποία έχουν καθοριστεί οι ετήσιες άδειες στο χρονοδιάγραμμα αδειών της επιχείρησης, αλλά και μετά την ημερομηνία αυτή, εκφράζοντας έτσι τη διαφωνία του ως προς την περίοδο που του χορηγήθηκε. Στο πλαίσιο αυτό, οποιαδήποτε διάταξη προκύπτουσα από συμφωνία μεταξύ της επιχείρησης και των εκπροσώπων των εργαζομένων στην επιχείρηση αυτή, με την οποία δεν του αναγνωρίζεται το εν λόγω δικαίωμα, δεν ασκεί επιρροή.
- 21 Συνεπώς, μολονότι η οδηγία 2003/88 δεν απαγορεύει εθνικές διατάξεις ή πρακτικές που επιτρέπουν σε εργαζόμενο ο οποίος ευρίσκεται σε αναρρωτική άδεια να λάβει ετήσια άδεια μετ' αποδοχών κατά τη διάρκεια αναρρωτικής άδειας (απόφαση της 20ής Ιανουαρίου 2009, C-350/06 και C-520/06, Schultz-Hoff κ.λπ., Συλλογή 2009, σ. I-179, σκέψη 31), από την παρατεθείσα στη σκέψη 19 της παρούσας διατάξεως νομολογία, προκύπτει ότι όταν ο εργαζόμενος αυτός δεν επιθυμεί να λάβει ετήσια άδεια κατά τη διάρκεια αναρρωτικής άδειας, ο εργοδότης είναι υποχρεωμένος να του τη χορηγήσει σε άλλη χρονική περίοδο.
- 22 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι ο καθορισμός της νέας αυτής περιόδου ετήσιας άδειας, η οποία αντιστοιχεί στο διάστημα κατά το οποίο επικαλύπτονται η αρχικώς ορισθείσα περίοδος της ετήσιας άδειας και η αναρρωτική άδεια, υπόκειται στους κανόνες και στις διαδικασίες του εθνικού δικαίου περί καθορισμού των αδειών των εργαζομένων, λαμβανομένων υπόψη των διαφόρων εμπλεκομένων συμφερόντων, ιδίως των σχετικών με τα συμφέροντα της επιχείρησης επιτακτικών λόγων (βλ. απόφαση Vicente Pereda, προπαρατεθείσα, σκέψη 22).
- 23 Όσον αφορά τη συνεκτίμηση των συμφερόντων της επιχείρησης, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι, στην περίπτωση που τα συμφέροντα αυτά απαγορεύουν την αποδοχή του αιτήματος του εργαζομένου περί χορηγήσεως νέας περιόδου ετήσιας άδειας, ο εργοδότης υποχρεούται να χορηγήσει στον εργαζόμενο άλλη χρονική περίοδο ετήσιας άδειας την οποία προτείνει ο εργαζόμενος και η οποία δεν θίγει τα εν λόγω συμφέροντα, χωρίς να αποκλείεται εκ των προτέρων το ενδεχόμενο η περίοδος αυτή να τοποθετείται εκτός της περιόδου αναφοράς της επίμαχης ετήσιας άδειας (βλ. απόφαση Vicente Pereda, προπαρατεθείσα, σκέψη 23).
- 24 Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι ο εργοδότης δεν μπορεί να αρνείται, για σχετικούς με τα συμφέροντα της επιχείρησης λόγους, να χορηγήσει στον εργαζόμενο κάποια άλλη περίοδο ετήσιας άδειας. Συγκεκριμένα, από απόψεως της ιδιαίτερης σημασίας του δικαιώματος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών ως αρχής του κοινωνικού δικαίου της Ένωσης, όπως αναφέρθηκε στη σκέψη 17 της παρούσας διατάξεως, η συνεκτίμηση των συμφερόντων της επιχείρησης σημαίνει μόνον ότι ο εργοδότης δύναται να αρνηθεί να χορηγήσει την ετήσια άδεια κατά την περίοδο που έχει επιλέξει ο εργαζόμενος και να του προτείνει άλλη περίοδο, ενδεχομένως, εκτός της περιόδου αναφοράς, χωρίς να διακυβεύεται η χορήγηση μεταγενέστερης περιόδου ετήσιας άδειας καθεαυτή.
- 25 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο πρώτο και στο δεύτερο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό ερμηνεία εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως σύμφωνα με την οποία εργαζόμενος ευρισκόμενος σε αναρρωτική άδεια κατά την περίοδο ετήσιας άδειας, η οποία είναι προκαθορισμένη στον προγραμματισμό αδειών της επιχείρησης όπου εργάζεται, δεν έχει το δικαίωμα, μετά την αναρρωτική του άδεια, να λάβει την ετήσια άδειά του σε άλλη περίοδο πλην της αρχικώς καθορισθείσας, ενδεχομένως εκτός της αντίστοιχης περιόδου αναφοράς, για υπηρεσιακούς ή οργανωτικούς λόγους της επιχείρησης.

Επί του τρίτου ερωτήματος

- 26 Με το τρίτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ζητεί, κατ' ουσίαν, να διευκρινιστεί αν το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό ερμηνεία εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως κατά την οποία παρέχεται η δυνατότητα οικονομικής αντισταθμίσεως της περιόδου ετήσιας άδειας, κατά την έννοια της παραγράφου 1 του εν λόγω άρθρου, την οποία δεν μπόρεσε να λάβει ο εργαζόμενος λόγω ανικανότητας προς εργασία, μολονότι δεν έχει λήξει η σχέση εργασίας, αλλά υφίστανται υπηρεσιακοί ή οργανωτικοί λόγοι της επιχειρήσεως, οι οποίοι παρεμποδίζουν στην πράξη τον εργαζόμενο να λάβει την ετήσια άδειά του.
- 27 Για να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, υπενθυμίζεται εκ προοιμίου ότι, κατά το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88, «η ελάχιστη περίοδος ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών μπορεί να αντικαθίσταται από χρηματική αποζημίωση μόνο σε περίπτωση τερματισμού της εργασιακής σχέσης».
- 28 Επομένως, κατά πάγια νομολογία (βλ. αποφάσεις Vicente Pereda, προπαρατεθείσα, σκέψη 20 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία, καθώς και Neidel, προπαρατεθείσα, σκέψη 29 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία), ο εργαζόμενος πρέπει υπό κανονικές συνθήκες να μπορεί να απολαύει πραγματικής αναπαύσεως, χάριν αποτελεσματικής προστασίας της ασφάλειας και της υγείας του. Συνεπώς, μόνο στην περίπτωση λύσεως της σχέσεως εργασίας, το άρθρο 7, παράγραφος 2, της οδηγίας 2003/88 παρέχει τη δυνατότητα αντικαταστάσεως του δικαιώματος της μη ληφθείσας ετήσιας άδειας μετ' αποδοχών με χρηματική αποζημίωση.
- 29 Ωστόσο, στην υπόθεση της κύριας δίκης, συνομολογείται ότι η σύμβαση εργασίας της C. Maestre García δεν έχει λήξει, οπότε το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 δεν παρέχει τη δυνατότητα καταβολής χρηματικής αποζημιώσεως, οι δε συνδεδόμενοι με τα συμφέροντα της επιχειρήσεως λόγοι οι οποίοι παρεμπόδισαν τον εργαζόμενο να λάβει στην πράξη την ετήσια άδειά του δεν ασκούν συναφώς επιρροή.
- 30 Κατόπιν των προεκτεθέντων, στο τρίτο ερώτημα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 7 της οδηγίας 1003/88 έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό ερμηνεία εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως σύμφωνα με την οποία παρέχεται η δυνατότητα, κατά τη διάρκεια της συμβάσεως εργασίας, να αντικαθίσταται με χρηματική αποζημίωση η περίοδος ετήσιας άδειας την οποία δεν έλαβε ο εργαζόμενος λόγω ανικανότητας προς εργασία.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 31 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (έκτο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Το άρθρο 7, παράγραφος 1, της οδηγίας 2003/88/EK του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Νοεμβρίου 2003, σχετικά με ορισμένα στοιχεία της οργάνωσης του χρόνου εργασίας, έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό ερμηνεία εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως σύμφωνα με την οποία εργαζόμενος ευρισκόμενος σε αναρρωτική άδεια κατά την περίοδο ετήσιας άδειας, η οποία είναι προκαθορισμένη στον προγραμματισμό αδειών της επιχειρήσεως όπου εργάζεται, δεν έχει το δικαίωμα, μετά το πέρας της αναρρωτικής του άδειας, να λάβει την ετήσια άδειά του σε άλλη περίοδο πλην της αρχικώς καθορισθείσας, ενδεχομένως εκτός της αντίστοιχης περιόδου αναφοράς, για υπηρεσιακούς ή οργανωτικούς λόγους της επιχειρήσεως.

- 2) Το άρθρο 7 της οδηγίας 2003/88 έχει την έννοια ότι αντιβαίνει προς αυτό ερμηνεία εθνικής κανονιστικής ρυθμίσεως σύμφωνα με την οποία παρέχεται η δυνατότητα, κατά τη διάρκεια της συμβάσεως εργασίας, να αντικαθίσταται με χρηματική αποζημίωση η περίοδος ετήσιας άδειας την οποία δεν έλαβε ο εργαζόμενος λόγω ανικανότητας προς εργασία.

(υπογραφές)